

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

FONDA ZA POVRATAK BOSNE I HERCEGOVINE

ZA 2017. GODINU

Broj: 01/02/03-09-16-1- 748/18

Sarajevo, srpanj 2018. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	4
II. KRITERIJI	6
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1. UVOD	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA	7
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
3.1 Ustrojstvo i rukovođenje	8
3.2 Finacijsko upravljanje i kontrola	8
3.3 Unutarnja revizija	9
4. PRORAČUN	9
5. FINACIJSKO IZVJEŠĆE	10
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	10
5.2 Bilanca stanja	11
5.2.1 Popis sredstava i obveza	11
6. JAVNE NABAVE	12
7. OSTALO	12
8. KOMENTARI	15
PRIVICI	15

I. MIŠLJENJE REVIZORA

MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Fonda za povratak Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Fond) za 2017. godinu koji obuhvataju: bilancu stanja, pregled prihoda, primitaka i financiranja, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Fonda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijska izvješća Fonda ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljen na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustave unutarnjih kontrola.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Fonda prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2017. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Fonda za 2017. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Fond rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Fonda je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Fonda, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Fonda za 2017. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na:

- pravilnik o unutarnjem ustroju, koji još uvijek nije usvojen od strane Vijeća ministara BiH, iako je prošao procedure pribavljanja mišljenja svih relevantnih institucija (točka 3.1. Izvješća);
- nedostatke i slabosti u procesu izvješćivanja o raspoloživosti udruženih sredstava i neefikasnost pri realizaciji projekata povratka i rekonstrukcije (točka 7. Izvješća).

Sarajevo, 9.7.2018. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi sa istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu objektivnosti i istinitosti finansijskih izvješća i ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2017. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
- Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH¹ osnovan je Fond kao samostalna upravna organizacija u cilju pružanja potpore povratku i reintegraciji izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba u BiH.

Sukladno odredbama navedenog Zakona, Fond je zadužen za financijsku realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije, koje je svojom odlukom odobrilo Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe BiH (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Fond se financira iz primarnih i sekundarnih izvora. Sredstva za financijsku realizaciju projekata, prikupljaju se na posebnom podračunu Fonda, koji je otvoren u okviru Jedinstvenog računa trezora BiH. Prikupljena sredstva se isključivo koriste radi realizacije projekata povratka i rekonstrukcije, koje je svojom odlukom odobrilo Povjerenstvo. Upravljanje sredstvima na podračunu Fonda vrši se sukladno Pravilniku o upravljanju sredstvima Fonda². Fond, kao proračunski korisnik, se financira iz proračuna institucija BiH.

Fondom rukovodi ravnatelj kojeg imenuje Vijeće ministra. Trenutno funkciju ravnatelja obavlja vršitelj dužnosti kojeg je Vijeće ministara imenovalo u kolovozu 2015. godine.

Sjedište Fonda je u Sarajevu.

2. REALIZACIJA PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je financijsku reviziju Fonda za 2016. godinu, sačinio Izvješće o financijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje sa skretanjem pozornosti. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih slabosti i nedostataka. Fond je postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestio nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju prevazilaženja nedostataka identificiranih u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2016. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka.

Fond je osigurao da prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije, u pogledu tehničke specifikacije, ista ne bude diskriminirajuća, čime je osigurao pravičnu i aktivnu konkurenciju prilikom izbora najpovoljnijeg dobavljača. Također je, prilikom popisa imovine i obveza, poštovao odredbe Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH i Naputka o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika institucija BiH.

Međutim, po pitanju realizacije projekata i raspodjele sredstava po zaključenom sporazumu, kao i naplate potraživanja od Republike Srpske po sporazumima iz ranijih godina nije bilo značajnijeg napretka u 2017. godini te danu preporuku možemo ocijeniti kao nerealiziranu.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Fond je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Ustrojstvo i rukovođenje

Unutarnji ustroj i način rada Fonda utvrđen je Pravilnikom o unutarnjem ustroju koji je usvojen 2008. godine. Navedenim Pravilnikom sistematizirana su radna mjesta za 18 izvršitelja, a poslovi iz nadležnosti Fonda organiziraju se u tri osnovne organizacijske jedinice, kojim rukovode šefovi odjela. Na 31.12.2017. godine Fond je upošljavao 13 osoba, koje su poslove obavljale u dvije organizacijske jedinice. Sistematizirana radna mjesta u Odjelu za tehničku potporu nisu popunjena.

Fond je u svibnju 2016. godine, po pribavljanju mišljenja od relevantnih institucija, Vijeću ministara BiH uputio Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju Fonda na razmatranje i usvajanje. Prijedlogom pravilnika u Fondu je predviđeno smanjenje broj izvršitelja, a na sugestiju resornog ministarstva, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Predloženo smanjenje se odnosi na ukidanje jednog odjela, a što za posljedicu ima umanjenje i planiranog broja uposlenih, sa postojećih 18 na predviđenih 13 izvršitelja. Do momenta obavljanja završne revizije, Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju Fonda nije razmatran od strane Vijeća ministara BiH.

Fondom rukovodi vršitelj dužnosti ravnatelja. Postupak imenovanja ravnatelja započet je u lipnju 2015. godine. Sukladno zaključku Vijeća ministara BiH, postupak imenovanja je obustavljen na kratko zbog obveze usklađivanja i ujednačavanja posebnih uvjeta za obavljanje poslova rukovoditelja, zamjenika rukovoditelja i drugih rukovodećih osoba imenovanih na mandat. Fond je u kolovozu 2015. godine dopunio Pravilnik o unutarnjem ustroju sukladno zaključcima Vijeća ministara. Međutim, i pored urgencija od strane Agencije za državnu službu BiH, u kojima se traži da se dostave podaci za raspisivanje javnog oglasa za popunjavanje radnih mjesta rukovodećih državnih službenika, Fond nije uputio tražene podatke obrazlažući to činjenicom da je u tijeku usvajanje pravilnika o unutarnjem ustroju.

Preporuka

Potrebno je uputiti urgenciju prema Vijeću ministara BiH za usvajanje Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta uz predočavanje svih rizika sa kojima se suočava institucija zbog činjenice da već duže razdoblje institucijom rukovodi osoba u statusu vršitelja dužnosti.

3.2 Financijsko upravljanje i kontrola

Fond je poduzeo aktivnosti na uspostavljanju sustava financijskog upravljanja i kontrole sukladno propisima, sačinio je Akcijski plan za razvoj financijskog upravljanja i kontrole za 2017. godinu, definirao je kontrolno okruženje te je revidirao i ažurirao registar rizika. Također, sačinjeno je Izvješće o aktivnostima vezanim za proces upravljanja rizicima za 2017. godinu i blagovremeno je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici dostavljeno Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli.

3.3 Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH², za obavljanje unutarnje revizije u Fondu nadležna je Jedinica unutarnje revizije Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Jedinica unutarnje revizije je krajem godine obavila unutarnju reviziju na temu „Naknade troškova uposlenih“.

4. PRORAČUN

Fondu su projekcijom proračuna za 2017. godinu kao gornja granica rashoda određena sredstva u vrijednosti od 539.000 KM, koliko je imao na raspolaganju i u 2016. godini. Međutim, Fond je u prvobitnom zahtjevu za dodjelu sredstava zahtijevao 495.000 KM, cijeneći činjenicu da prestaje ranije zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme zbog povratka uposlenice sa porodičnog odsustva. Međutim, naknadno je Fond uputio zahtjev za korekciju proračuna i zahtijevano je dodatnih 15.000 KM na ime povećanja raspoloživih sredstava na poziciji ugovora o djelu. Potrebu za angažiranjem vanjskog suradnika Fond obrazlaže početkom realizacije projekta obnove 900 stambenih jedinica koje se financiraju iz kreditnih sredstava. Zahtjev Fonda je ocijenjen kao opravdan i Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu³ Fondu su odobrena sredstva u iznosu od 510.000 KM, s tim da je za 8.000 KM izvor financiranja planiran od prodaje stalnih sredstava. Odobreni proračun je za 38.000 KM ili 7% manji u odnosu na odobreni proračun za 2016. godinu.

U Tablici 1. prikazan je pregled odobrenog i izvršenog proračuna.

Tablica 1.
KM

Iznosi u

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
Tekući izdaci	482.000	-	482.000	424.321	88
Kapitalni izdaci	28.000	-	28.000	27.999	100
Tekući grantovi	-	7.324.859	7.324.859	1.356.532	19
Višegodišnja kapitalna ulaganja	-	-	-	-	-
Novčane donacije	-	-	-	-	-
Ukupno:	510.000	7.324.859	7.834.859	1.808.852	23

Fond je u veljači, uz odobrenje Ministarstva financija i trezora BiH, izvršio prestrukturiranja rashoda proračuna unutar tekućih izdataka, prema kojima je izvršena izmjena strukture unutar odobrenog proračuna. Prestrukturiranjem rashoda proračuna od 3.000 KM povećana su raspoloživa sredstva za ugovorene usluge, dok su umanjena raspoloživa sredstva za putne troškove.

Pored toga, tijekom 2017. godine vršeno je usklađivanje sredstava na poziciji tekućih grantova, a na temelju uplate sredstava po Sporazumu o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2016. i 2017. godinu. Sredstva evidentirana na poziciji tekućih grantova su namjenska sredstva za financijsku realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije i ista čine neutrošena sredstva prenesena iz ranijih godina i uplate tijekom 2017. godine.

5. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Fond je sačinio Godišnje finansijsko izvješće za 2017. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Međutim, po obavljenoj završnoj reviziji Fond nas je obavijestio, dopisom broj: 02-16-1-594-5/17 od 16.04.2018. godine, da je izvršio korekciju Izvješća o izvršenju proračuna Fonda za 2017. godinu, koju je dostavio Ministarstvu financija i trezora BiH. Korekcija je izvršena na način da je izvršeno dostavljanje dodatnih obrazaca i to – Bilanca stanja – zbirni (organizacijski kod 0306 i 0316), Bilanca stanja za udružena sredstva, Pregled prihoda i primitaka (obrazac br.1) te pregled rashoda po ekonomskim kategorijama (obrazac 2 – zbirni, obrazac 2 za proračun Fond 10 i obrazac 2 za udružena sredstva), kao i dopuna tekstualnog dijela finansijskih izvješća i zabilješki uz bilancu stanja.

Analizirajući finansijska izvješća, može se konstatirati da je Fond zadužen za praćenje realizacije sredstava po osnovu dvije dodijeljene šifre proračunske institucije, i to šifre 0306 za financiranje rashoda Fonda i šifre 0316 za Financiranje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma – Udružena sredstva Fonda, ali nije definiran način izvješćivanja po istim.

Preporuka

S obzirom na to da se utrošak sredstava prati kroz dva različita organizacijska koda (iz informacijskog sustava finansijskog upravljanja), a cijeneći specifičnost praćenja udruženih sredstava, potrebno je u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH osigurati da se precizno definira način izvješćivanja po oba organizacijska koda.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2017. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 452.320 KM, što je u odnosu na rashode planirane proračunom za 2017. godinu manje za 57.680 KM.

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (325.740 KM), naknade uposlenih (49.228 KM), nabavu opreme (27.999 KM) te ugovorene usluge (19.856 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

Bruto plaće i naknade plaća na 31.12.2017. godine iskazane su u iznosu od 325.740 KM. Isplata plaća i naknada, tijekom 2017. godine, vršena je u prosjeku za 13 uposlenih. Fond je tijekom godine, uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH dva puta po tri mjeseca upošljavao na određeno vrijeme stručnog suradnika za pravne poslove, a koje je upražnjeno zbog sporazumnog prestanka radnog odnosa jednog uposlenika.

Fond je u 2017. godini podnio zahtjev za dobivanje suglasnosti Vijeća ministara BiH za popunjavanje upražnjenog radnog mjesta, ali i pored činjenice da istu nije dobio, Agencija za državnu službu BiH je raspisala i provela javni oglas za popunjavanje radnog mjesta državnog službenika.

Izdaci na poziciji ugovora o djelu evidentirani su na temelju isplate naknade angažiranom vanjskom suradniku za obavljanje pravnih poslova na izradi i pripremi ugovora. Angažman vanjskog suradnika je trajao tijekom čitave godine.

5.2 Bilanca stanja

U Bilanci stanja Fonda na 31.12.2017. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 80.183 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 111.852 KM.

U Tablici 2. prikazana je struktura sredstava i obveza Fonda (proračunska organizacija 0306).

Tablica 2.

Iznosi u KM

Opis	Saldo 31.12.2016	Saldo 31.12.2017	Indeks 3/2
1	2	3	4
Gotovina, kratkoročna potraživanja i zalihe	1.858	3.301	178
Stalna sredstva	58.250	76.882	132
Ukupno aktiva:	60.108	80.183	133
Kratkoročne obveze i razgraničenja	36.862	34.970	95
Dugoročne obveze i razgraničenja	-	-	-
Izvori sredstava	58.250	76.882	132
Ukupno pasiva:	95.112	111.852	118

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (76.882 KM) i obveze prema uposlenima (30.519 KM). Evidentirane obveze prema uposlenima su obveze za prosinac i to obveze za plaće i naknade plaća, obveze za naknade troškova uposlenih, obveze za poreze i doprinose i ostale obveze prema uposlenima.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

5.2.1 Popis sredstava i obveza

Fond je izvršio popis imovine i obveza na 31.12.2017. godine. Imenovano povjerenstvo je 12.2.2018. godine sačinilo Izvješće o izvršenom popisu, koji je usvojilo rukovodstvo Fonda. Prema podacima prezentiranim u Izvješću o popisu, povjerenstvo je izvršilo usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim i konstatiralo da je stvarno stanje sredstava i obveza usklađeno sa knjigovodstvenim stanjem. Popisom stalnih sredstava nije utvrđen manjak niti višak stalnih sredstava.

Povjerenstvo za popis je pored popisa imovine i obveza Fonda izvršilo i popis potraživanja i obveza evidentiranih na proračunskoj organizaciji Udruženih sredstava Fonda, kao i popis vanproračunskih računa Fonda (izvodi Centralne banke BiH) otvorenih za realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije.

Analizirajući dostavljena izvješća povjerenstva za popis, uočeno je da su na proračunskoj organizaciji (0316) – Udružena sredstva Fonda, na poziciji Prijelazni račun potraživanja evidentirana sredstva u iznosu od 576.891 KM. Uvidom u sadržaj potraživanja konstatirano je da je značajan dio potraživanja evidentiran na temelju zahtjeva za povrat PDV-a, a ne na temelju rješenja o povratu PDV-a Uprave za neizravno oporezivanje BiH, kako je to definirano Naputkom o načinu uplata povrata PDV-a na Jedinstveni račun trezora BiH i načinu evidentiranja povrata PDV-a preko ISFU-a¹. Cijeneći činjenicu da se radi o specifičnim, namjenskim sredstvima te da nije realno u ovom slučaju da se vrši oprihodovanje uplaćenog PDV-a, jer se nije dobilo rješenje o povratu PDV-a do predviđenog roka za zatvaranje Glavne knjige, ipak je potrebno postupati sukladno aktima kojima je Ministarstvo financija i trezora reguliralo ovu problematiku.

Preporuka

Potrebno je pokrenuti inicijativu, kako bi se u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH, cijeneći specifičnost upravljanja udruženim sredstvima, izradio dokument kojim će se regulirati postupanje u prezentiranim situacijama.

6. JAVNE NABAVE

Fond je donio Plan javnih nabava za 2017. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama. Rješenjem ravnatelja imenovano je jedno povjerenstvo za provedbu postupaka izbora najpovoljnijeg dobavljača u 2017. godini.

Prema prezentiranim podacima, u Izvješću o ukupnom broju provedenih postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora po vrsti postupka i predmetu nabave, Fond je u 2017. godini proveo 20 postupaka za izbor najpovoljnijeg dobavljača. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora je 56.712 KM sa PDV-om. Fond je, sukladno planiranoj vrijednosti nabave, poštujući vrijednosne razrede, proveo dva konkurentna postupka i 18 izravnih postupaka.

Fond vrši objavu podataka o zaključenim ugovorima na svojoj web stranici, kako je to propisano člankom 75. Zakona o javnim nabavama.

7. OSTALO

Tekući grant – Udružena sredstva Fonda za povratak – Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH Fond je zadužen za financijsku realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije. Sredstva za financijsku realizaciju projekata, prikupljaju se na posebnom podračunu, koji je otvoren u okviru Jedinstvenog računa trezora BiH. Sredstva koja su na raspolaganju Fondu i koja se dodjeljuju putem Fonda su namjenska i koriste se isključivo radi realizacije projekata povratka i rekonstrukcije. Zakonom je definirano da je ravnatelj Fonda zadužen za financijsku realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije, a na temelju odluka koje je odobrilo Povjerenstvo.

Realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije Fond financira iz primarnih i sekundarnih izvora.

Primarni izvori financiranja uključuju proračunska sredstva države, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH, koja su namijenjena za povratak i rekonstrukciju. Dok sekundarni izvori financiranja Fonda za povratak mogu uključiti proračune kantona koji imaju potrebe za rekonstrukcijom, međunarodna sredstva, donacije, dobrovoljne priloge te druge raspoložive izvore.

Fond vrši praćenje i realizaciju financijskih transakcija prikupljenih sredstava kroz ISFU sustav, po uspostavljenim projektnim kodovima za svaki odobreni projekt. Realizacija odobrenih projekata nije vezana za proračunsku godinu, već se neutrošena sredstva prenose u naredno razdoblje.

Prema prezentiranim podacima Fond je po osnovu primarnih izvora financiranja u 2017. godini raspolagao sa sredstvima u vrijednosti od 7.324.859 KM, od čega je 5.199.859 KM preneseno iz prethodne godine, a 2.125.000 KM je uplaćeno tijekom 2017. godine. Uplata

sredstava izvršena je na temelju Sporazuma o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma u 2016. godini. Tijekom 2017. godine bilo je otvoreno 27 projektnih kodova, od čega je 25 projekata započeto ranijih godina, a dva projekta su započeta u 2017. godini. S obzirom na to da su određeni projekti koji su započeti ranijih godina i okončani, ali raspoloživa financijska sredstva nisu iskorištena u cijelosti, Povjerenstvo je donijelo Odluku o preusmjeravanju i rasporedu neutrošenih sredstava preostalih po projektima odobrenim u razdoblju 2004.–2015. godina¹. Odlukom je odobreno preusmjeravanje i raspored neutrošenih sredstava u vrijednosti od 670.024 KM. Utrošak sredstava tijekom 2017. godine iznosio je 1.356.532 KM. Neutrošena sredstva su prenesena u 2018. godinu.

Sporazum o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu potpisan je u listopadu 2017. godine kojim je definirano da se udružuju sredstva u ukupnoj vrijednosti od 2.225.000 KM, od čega je učešće institucija BiH u realizaciji ovog Sporazuma 2.100.000 KM, entiteta po 50.000 KM i Brčko distrikta BiH 25.000 KM. Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2017. godinu sredstva za ove namjene su odobrena u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice.

S obzirom na to da Povjerenstvo u 2017. godini nije donijelo odluku o rasporedu sredstava, ista nisu bila raspoloživa za utrošak. U financijskim izvješćima je prezentirano, u Obrascu 2.² organizacijski kod 0306 fond 10, korigirani proračun u vrijednosti od 2.100.000 KM, međutim, kroz Glavnu knjigu trezora ova sredstva nisu vidljiva ni na organizacijskom kodu 0306, niti na organizacijskom kodu 0316. Također, u dopisu³ Ministarstva financija i trezora BiH o prijenosu namjenski neutrošenih sredstava navedeno je da je izvršen prijenos ovih sredstava na projekt 0306010. U Glavnoj knjizi trezora, po Sporazumu o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu, evidentirana je samo uplata sredstava Brčko distrikta BiH i to na proračunskoj organizaciji 0316 – Udružena sredstva Fonda. U tekstualnom dijelu financijskih izvješća konstatirano je kako su sredstva u iznosu od 2.100.000 KM prenesena 15.02.2018. godine na namjenski podračun Fonda (organizacijski kod 0306).

Preporuka

Potrebno je osigurati da se prezentiranja podataka u financijskim izvješćima, za oba organizacijska koda, vrši sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH i Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH.

Prema informacijama koje smo dobili od uposlenih u Fondu, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske ni u 2017. godini nije izmirilo obveze po sporazumu za 2009. godinu (3.941.455 KM) i sporazumu za 2010. godinu (400.000 KM). Potraživanja po ovim sporazumima nisu evidentirana u Glavnoj knjizi trezora.

Pored navedenog, Fond je raspolagao i sredstvima iz sekundarnih izvora financiranja i to: donatorskim i kreditnim sredstvima.

Preporuka

S obzirom na to da je kroz vrijeme primjetno kašnjenje u realizaciji projekata povratka i rekonstrukcije te da je na isto skretana pozornost u izvješćima revizije Fonda ranijih godina, ali da nije uočeno značajnije poboljšanje u dinamici realizacije ovog Projekta, potrebno je da se u suradnji sa drugim nadležnim institucijama poduzmu sve potrebne mjere i aktivnosti u cilju otklanjanja svih prepreka i ograničenja za efikasnu provedbu projekta povratka izbjeglica i raseljenih osoba.

Imajući u vidu činjenicu da se implementacija projekata povratka i rekonstrukcije, kao i projekata održivog povratka vrši na nižim razinama vlasti, financijskom revizijom nije obuhvaćeno poslovanje Fonda u dijelu realizacije ovih projekata.

8. KOMENTARI

Fond je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji za 2017. godinu. U komentarima je dan osvrt na ocjenu realizacije preporuka, točka 2. Nacrta izvješća, kao i na dane preporuke pod točkama 3.1 i 7. Nacrta izvješća. Naime, Fond je mišljenja da je poduzeo aktivnosti u domenu svoje nadležnosti te da sukladno tome ima ograničene mogućnosti utjecaja na: realizaciju projekata i raspodjelu sredstava za povratak, naplatu potraživanja po sporazumima o udruživanju sredstava za povratak iz ranijih godina te usvajanje Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta. Sa dužnom pozornošću smo analizirali iznesene navode u komentarima i možemo konstatirati da su nam bili poznati tijekom obavljanja revizije, te da je u Nacrtu izvješća izneseno činjenično stanje utvrđeno tijekom revizije. S obzirom na to da nam nisu dostavljeni novi dokazi, niti prezentirane nove činjenice koje bi mogle utjecati na promjenu danih nalaza i preporuka, tekst Izvješća je sačinjen bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji za 2017. godinu.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Nataša Pavlović, viši revizor, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

**Članovi tima za
financijsku reviziju**

Ivona Kozar, revizor, v.r.

Lutvija Šrndić, revizor, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2017. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2017. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2017. godinu**Naziv institucije: Fond za povratak BiH**

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađiva-nja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	482,000	0	482,000	424,321	88
Bruto plaće i naknade	345,000		345,000	325,740	94
Naknade troškova uposlenih	55,000		55,000	49,228	90
Putni troškovi	11,000	-3,000	8,000	2,248	28
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	11,000		11,000	7,636	69
Izdaci za energiju i kom. usluge	0		0	0	
Nabava materijala	8,000		8,000	5,486	69
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	14,000		14,000	6,664	48
Unajmljivanje imovine i opreme	4,000		4,000	3,744	94
Izdaci za tekuće održavanje	9,000		9,000	2,142	24
Izdaci za osiguranje	3,000		3,000	1,577	53
Ugovorene i druge posebne usluge	22,000	3,000	25,000	19,856	79
2. Kapitalni izdaci	28,000	0	28,000	27,999	100
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	28,000		28,000	27,999	100
Nabava ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	7,324,859	7,324,859	1,356,532	19
Tekući grantovi pojedincima		7,324,859	7,324,859	1,356,532	
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
Ukupno (1+2+3+4+5)	510,000	7,324,859	7,834,859	1,808,852	23

Napomena: Tekući grantovi se odnose na udružena sredstva za program povratka izbjeglica i raseljenih osoba, i čine ih neutrošena udružena sredstva prenesena iz prethodne godine u iznosu od 5.199.859 KM, kao i sredstva u iznosu od 2.125.000 KM, osigurana Sporazumom o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII DMS u 2016. godini.

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2018. godine.

Rukovoditelj:

dr. sci. Nebojša Švraka

Bilanca stanja na 31.12.2017. godine**Naziv institucije: Fond za povratak BiH**

Tablica II.

Opis	31.12.2016.	31.12.2017.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	1,858	3,301	178
Novčana sredstva	1,858	2,798	151
Kratkoročna potraživanja		503	
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	58,250	76,882	132
Stalna sredstva	172,323	169,228	98
Ispravka vrijednosti	114,073	92,346	81
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	58,250	76,882	132
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	60,108	80,183	133
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	36,862	34,970	95
Kratkoročne tekuće obveze	4,812	4,451	92
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	32,050	30,519	95
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	58,250	76,882	132
Izvori sredstava	58,250	76,882	132
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	95,112	111,852	118

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2018. godine.

Rukovoditelj:
dr. sci. Nebojša Švraka

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Fonda za povratak Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Fond) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2017. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno da postupa sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2017. godinu (Službeni glasnik BiH broj 94/16) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Fonda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 21.03.2018.

Rukovoditelj:

dr. sci. Nebojša Švraka